

ΑΠΟΦΑΣΗ¹ ΑΡΙΘΜ. 242 / ΙΙΙ / 2003

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης την 21η Νοεμβρίου 2002, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:00, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Ηλίας Σουφλερός, κωλυμένου του Δημήτρη Τζουγανάτου

Μέλη : Ηλίας Βλάσσης,

Νικόλαος Καραμητσάνης, κωλυμένου του τακτικού, Θεόδωρου Δεληγιαννάκη,

Δημόκριτος Άμαλλος, κωλυμένου του τακτικού, Παναγιώτη Μαντζουράνη

Αντώνιος Μέγγουλης, κωλυμένου του τακτικού, Κων/νου Ηλιόπουλου

Λεωνίδα Νικολούζος,

Ιωάννης Κατσουλάκος και

Νικόλαος Βέττας.

Γραμματέας: Σωτηρία Πανιέρα, κωλυμένης της τακτικής Αλεξάνδρας-Μαρίας Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά ή/και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Θέμα της Συνεδρίασεως ήταν, η με αριθ. πρωτ. 2800/6.9.02 εισήγηση της Γραμματείας, που αφορά αυτεπάγγελτη έρευνα, που αυτή διεξήγαγε, σχετικά με την εκπαιδευτική πολιτική της εταιρίας **ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. (εφεξής ΕΛΠΕ)**, για την διερεύνηση τυχόν παραβάσεων των διατάξεων των άρθρων 1 και 2 του ν. 703/77, όπως ισχύει.

Στη συνεδρίαση παρέστη, η καθής η αυτεπάγγελτη έρευνα εταιρία, **ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.**, δια των πληρεξουσίων Δικηγόρων της, Γρηγορίου Μούργελα, Γεωργίου Ηλιόπουλου, Χαρίλαου Παμπούκη, Λεωνίδα Μαραβέλη, Νικόλαου Κοσμίδη, Κων/νου Φατσή και Στυλιανής Αδάμ.

Η συζήτηση της ανωτέρω υπόθεσης ολοκληρώθηκε κατά την συνεδρίαση της Ε.Α., την 10η Δεκεμβρίου 2002, ημέρα Τρίτη και ώρα 10:30, στην ως άνω αίθουσα 611 του κτιρίου της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Στην αρχή της συνεδρίασης, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγησή της Γραμματείας επί της υποθέσεως και πρότεινε : α) να επιβληθεί στα ΕΛΠΕ, για παράβαση του άρθρου 2 και συγκεκριμένα για κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, μέσω εκπώσεων πίστεως, πρόστιμο ύψους 1.800.000 Ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 0,59% περίπου του εθνικού κύκλου εργασιών του ομίλου του έτους 2000, β) να υποχρεωθούν τα ΕΛΠΕ, σε σύντομο χρονικό διάστημα να προβούν σε τροποποίηση των συμβάσεων για προμήθεια βενζίνης και πετρελαίου κίνησης, όσον αφορά στους όρους που αναφέρονται στις εκπτώσεις "πίστεως" και στη διάρκεια αυτών και γ) να υποχρεωθούν τα ΕΛΠΕ να παύσουν τις ανωτέρω παραβάσεις και να τις παραλείψουν στο

¹ Από την παρούσα απόφαση έχουν παραληφθεί, σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ.7 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 361/Β'/4.4.2001), τα στοιχεία εκείνα, τα οποία κρίθηκε ότι αποτελούν επιχειρηματικό απόρρητο. Στη θέση των στοιχείων που έχουν παραληφθεί υπάρχει η ένδειξη [...]. Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλήφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [ ]).

μέλλον. Στη συνέχεια το λόγο έλαβαν οι ανωτέρω πληρεξούσιοι δικηγόροι, οι οποίοι ανέπτυξαν τις θέσεις της καθής η αυτεπάγγελτη έρευνα εταιρίας, έδωσαν διευκρινήσεις, απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν την απόρριψη της εισήγησης, αναφερόμενοι και στο υπόμνημα που θα προσκομίσουν. Επίσης, η καθής η αυτεπάγγελτη έρευνα εταιρία, ζήτησε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, την εξέταση μαρτύρων προς θεμελίωση των ισχυρισμών της, η δε Επιτροπή αποδεχόμενη το αίτημα, εξέτασε τους παρακάτω μάρτυρες : α) Αθανάσιο Καραχάλιο, Διευθύνοντα Σύμβουλο των ΕΛΠΕ και β) Απόστολο Ριζάκο, Διευθυντή του κλάδου εφοδιασμού και εμπορίας των ΕΛΠΕ.

Κατόπιν, ο Πρόεδρος της Επιτροπής έδωσε προθεσμία μέχρι τις 10.1.2003, ημέρα Παρασκευή, στην καθής η αυτεπάγγελτη έρευνα εταιρία, για να προσκομίσει το υπόμνημά της, καθώς και τα στοιχεία που ζητήθηκαν κατά την ακροαματική διαδικασία

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη, την 13η Μαρτίου 2003, ημέρα Πέμπτη και ώρα 14:30, την οποία συνέχισε την 18η Απριλίου 2003, ημέρα Παρασκευή και ώρα 12:00 και ολοκλήρωσε την 29η Μαΐου 2003, ημέρα Πέμπτη και ώρα 13:00. Οι παραπάνω συνεδριάσεις πραγματοποιήθηκαν στην ως άνω αίθουσα 611 της Γ.Γ. Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού κατά τη διάσκεψη, αφού έλαβε υπόψη της, τα έγγραφα του φακέλου, την εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσε, προφορικώς και εγγράφως η καθής η αυτεπάγγελτη έρευνα εταιρία κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, το υπόμνημα που αυτή υπέβαλε, καθώς και τα όσα κατέθεσαν οι μάρτυρες κατά την ακροαματική διαδικασία,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ :

I. Η εταιρία με την επωνυμία ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. (εφεξής «ΕΛΠΕ») είναι η μεγαλύτερη εταιρία διύλισης και εμπορίας πετρελαιοειδών στην Ελλάδα, με σημαντική παρουσία στις χώρες της Βαλκανικής. Ειδικότερα, η εταιρία δραστηριοποιείται στον τομέα διύλισης αργού πετρελαίου, στη διάθεση και εμπορία πετρελαιοειδών και στην παραγωγή, διάθεση και εμπορία πετροχημικών προϊόντων. Επιπλέον, ασχολείται με την έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων και την παροχή εξειδικευμένων τεχνικών υπηρεσιών. Επίσης, συμμετέχει με ποσοστό 35% (στοιχεία 2000) στη ΔΕΠΑ Α.Ε., η οποία ασχολείται με την εισαγωγή και εμπορία του φυσικού αερίου στην Ελλάδα, καθώς και τη διαχείριση του δικτύου μεταφοράς και διανομής.

Τα δύο (2) διυλιστήρια της εταιρίας, ένα στον Ασπρόπυργο Αττικής και ένα στην Θεσσαλονίκη, διαθέτουν τη μισή περίπου παραγωγική δυναμικότητα της χώρας και καλύπτουν ποσοστό 57% περίπου των πωλήσεων πετρελαιοειδών προϊόντων της χώρας. Το διυλιστήριο του Ασπρόπυργου είναι ένα από τα πλέον σύγχρονα της Ευρώπης, έχει δε ονομαστική δυναμικότητα διύλισης αργού 6.700 kt ετησίως. Το διυλιστήριο της Θεσσαλονίκης διοχετεύει όλη σχεδόν την παραγωγή του στη Β. Ελλάδα με δυνατότητα πρόσβασης στις αγορές της Αλβανίας, της Βουλγαρίας και της Τουρκίας, έχει δε ονομαστική δυναμικότητα διύλισης αργού 3.450 kt. Τα δύο αυτά διυλιστήρια λειτουργούν σε ενοποιημένη βάση με σκοπό τη βελτίωση των περιθωρίων κέρδους.

Η μετοχική σύνθεση των ΕΛΠΕ τον Ιανουάριο 2002 είχε ως εξής:

	ΜΕΤΟΧΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ	127.431.553	48,8%
TAX.TAMIEYTHPIO	900.000	0,3%
ΔΕΚΑ	24.498.751	9,4%
HELLENIC FINANCE	25.079.700	9,6%
ΛΟΙΠΟΙ ΘΕΣΜΙΚΟΙ	36.911.999	14,1%
ΙΔΙΩΤΕΣ	46.371.796	17,8%

Ο εθνικός κύκλος εργασιών του ομίλου, όπως προκύπτει από τον ενοποιημένο ισολογισμό των ΕΛΠΕ, για το έτος 2000, ανήλθε σε 1.062.125.000.000 δρχ. δηλαδή σε 3.117.021.280 Ευρώ.

II. Από την αυτεπάγγελτη έρευνα που διεξήχθη από την Επιτροπή στον κλάδο των πετρελαιοειδών, προέκυψε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο των ΕΛΠΕ, στη συνεδρίασή του (υπ' αριθμ.947), στις 26.1.2000, αποφάσισε να επιφέρει ορισμένες βελτιώσεις στις συμβάσεις των ΕΛΠΕ με τις εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών, με την προϋπόθεση ότι η ισχύς των συμβάσεων θα ήταν τριετής και δεν θα δημιουργούνταν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις από τις συμβαλλόμενες εταιρείες, κατά τη διάρκεια εφαρμογής τους.

Συγκεκριμένα, οι βελτιώσεις που αποφασίστηκαν αφορούσαν τις εκπτώσεις που θα χορηγούσαν τα ΕΛΠΕ στις εταιρείες εμπορίας, τις οποίες διέκριναν σε δύο κατηγορίες, εφόσον κάλυπταν με αγορά από τα ΕΛΠΕ ένα ελάχιστο ποσοστό της εσωτερικής κατανάλωσης σε βενζίνη και πετρελαίου κίνησης.

Ειδικότερα προβλέπονταν τα εξής :

α) BENZINES

Ελάχιστο % εσωτ. κατανάλωσης που καλύπτεται με αγορά από τα ΕΛΠΕ		Έκπτωση USD/MT
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ I	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ II	
60%	70%	1 USD/MT
65%	75%	1,5 USD/MT
70%	80%	2 USD/MT

Στην κατηγορία I εντάσσονταν οι εταιρείες των οποίων οι ετήσιες παραλαβές βενζινών από ΕΛΠΕ υπερέβαιναν τα 200.000 κ.μ. και στην κατηγορία II εντάσσονταν οι λοιπές εταιρείες.

β) ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ

Ελάχιστο % εσωτ. Κατανάλωσης που καλύπτεται με αγορά από τα ΕΛΠΕ.		Έκπτωση USD/MT
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ I	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ II	
50%	65%	1 USD/MT
55%	70%	1,5 USD/MT
60%	75%	2 USD/MT

Στην κατηγορία I εντάσσονταν οι εταιρείες των οποίων οι ετήσιες παραλαβές τους από τα ΕΛΠΕ υπερέβαιναν τα 80.000 κ.μ. και στην κατηγορία II εντάσσονταν οι λοιπές εταιρείες.

Η ισχύς των συμβάσεων άρχισε από την 1.1.2000, με την υπογραφή σχετικής τροποποίησης των υφισταμένων συμβάσεων.

Στη συνέχεια, τα ΕΛΠΕ, σε υλοποίηση της παραπάνω απόφασης του Δ.Σ., προέβησαν σε τροποποίηση των ισχυουσών συμβάσεων με όσες εταιρείες εμπορίας αποδέχτηκαν την τροποποίηση.

Συγκεκριμένα, οι νέες τροποποιημένες συμβάσεις προέβλεπαν, μεταξύ άλλων, τα εξής: α) την προσθήκη στο άρθρο 3 των ισχυουσών συμβάσεων, νέας παραγράφου 5, σύμφωνα με την οποία, ειδικά για την προμήθεια βενζινών και πετρελαίου κίνησης, οι συμβάσεις έχουν τριετή διάρκεια (εκτός από αυτήν με την εταιρία ΔΡΑΚΟΙΑ και όσον αφορά το πετρέλαιο κίνησης που έχει τετραετή διάρκεια), β) την προσθήκη στο άρθρο 9.2, των εδαφίων γ και δ, σύμφωνα με τα οποία ο αγοραστής δεσμεύεται ότι θα αγοράζει τουλάχιστον ένα καθορισμένο ποσοστό της συνολικής ετήσιας κατανάλωσής του σε βενζίνες και σε πετρέλαιο κίνησης στην εσωτερική αγορά και θα του παρέχεται συγκεκριμένη έκπτωση, γ) την προσθήκη των ειδικών όρων προμήθειας βενζινών και πετρελαίου κίνησης. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων προβλέπονταν τα ακόλουθα : ι) Στην παράγραφο 1 προβλέπεται ότι ο Αγοραστής είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει εντός του Ιανουαρίου κάθε έτους αναλυτική κατάσταση των συνολικών αγορών ανά προϊόν (δηλ. χωριστά για βενζίνες και πετρέλαιο κίνησης), από όλες τις πηγές εφοδιασμού του που θα έχει πραγματοποιήσει κατά το προηγούμενο έτος (περιλαμβανομένων και τυχόν εισαγωγών) και των συνολικών πωλήσεών του στην εσωτερική αγορά κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, ιι) στην παράγραφο 2 αναφέρεται ότι ο αγοραστής αναλαμβάνει την υποχρέωση να προσκομίσει στα ΕΛΠΕ εντός 10 ημερών από την υπογραφή του παρόντος για το τρέχον έτος και εντός του πρώτου δεκαημέρου για τα επόμενα έτη, εγγυητική επιστολή τραπεζής, ποσού ίσου τουλάχιστον με το 110 % της προβλεπόμενης ετήσιας έκπτωσης, ιιι) στην παράγραφο 3, ότι εάν ο αγοραστής δεν υλοποιήσει την ετήσια δέσμευσή του για αγορές, σύμφωνα με το τροποποιημένο άρθρο 9.2.γ. και δ, θα είναι υποχρεωμένος να επιστρέψει στα ΕΛΠΕ, εντός 10 ημερών από την πιστοποίηση των ετήσιων ποσοτήτων, την αξία σε δραχμές του συνόλου της ετήσιας έκπτωσης που του είχε δοθεί, πλέον των τόκων όπως αυτοί προβλέπονταν στο άρθρο 10 της υπογραφείσας Σύμβασης Προμήθειας Πετρ/δων Προϊόντων, ιιιι) στην παράγραφο 4 αναφέρεται ότι σε περίπτωση άρνησης ή αδυναμίας του Αγοραστή να συμμορφωθεί με τα παραπάνω, θα καταπίπτει χωρίς άλλη προειδοποίηση η ανωτέρω εγγυητική επιστολή και ιιιιι) στην παράγραφο 8 διευκρινίζεται ρητά ότι, οι ρυθμίσεις των άρθρων 3.2, εδάφ. πρώτο (λύση

της σύμβασης), 3.4 (υποβολή ΠΙΝΑΚΑ με παραλαβές προϊόντων), 4.3 (επιτρεπόμενη ανοχή +/- 10%), και 4.4. (αναθεώρηση προγράμματος παραλαβών) των βασικών συμβάσεων, δεν ισχύουν για την προμήθεια βενζινών και πετρελαίου κίνησης, ενώ οι ρυθμίσεις των άρθρων 4.5 και 4.6 ισχύουν υπό τον όρο ότι δεν θα υπολείπεται είτε ο Αγοραστής είτε τα ΕΛΠΕ από τις ποσότητες βενζινών και πετρελαίου κίνησης του αντιστοίχου ημερολογιακού έτους του συμφωνηθέντος συνημμένου στην σύμβαση ΠΙΝΑΚΑ.

Οι εταιρείες που υπέγραψαν την τροποποίηση της αρχικής τους σύμβασης με τα ΕΛΠΕ, το προβλεπόμενο στην τροποποιημένη σύμβαση ποσοστό συνολικής ετήσιας κατανάλωσης, για το οποίο οι εταιρείες/αγοραστές δεσμεύονται ότι θα αγοράσουν από τα ΕΛΠΕ, οι ποσότητες που εκτιμάται ότι αντιστοιχούν ανά προϊόν, δηλ. βενζίνη και πετρέλαιο κίνησης είτε για το έτος 2000 ή 2001, καθώς και η προβλεπόμενη έκπτωση παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες 1 και 2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

BENZINES		
ΕΤΑΙΡΙΕΣ	ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ /ΠΟΣΟΤΗΤΑ για τα έτη 2000 – 2001	ΕΚΠΤΩΣΗ
ΒΙΤΟΥΜΙΝΑ Α.Ε.	80% / 3000MT –2001	2USD/MT
ΔΡΑΚΟΙΑ Α.Ε.	70% / 68.600MT για το έτος 2001	1USD/MT (αν αγοράσει πάνω από 75%-80%, 1,5 και 2 USD/MT)
ΑΙΓΑΙΟΝ ΟΙΛ Α.Ε.	80% για το 2000, 75% για 2001 και 2002 / 32150MT για το 2000 και 110800 για 2001	2 USD/MT για το 2000 και 1,5 για 2001 και 2002 (για αγορές πάνω από 80% 2USD/MT)
ΑΕΣΠ Γ.ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ & ΣΙΑ ΑΕΕΠ	80%/ 158000MT για το 2000	2 USD/MT
ΕΚΟ ΕΛΛΑ ΑΒΕΕ	70% / 602000MT για το 2000 769600MT για το 2001	2 USD/MT
REVOIL ΑΕΕΠ	75% για 2000 και 70% για 2001 και 2002 /93040MT για 2000 / 78100MT για 2001	1,5USD/MT για το 2000 και 1 USD/MT για το 2001 και 2002 (για αγορές πάνω από 80% για 2000 και 75% για 2001 & 2002 2USD/MT και 1,5USD/MT)

KMOIL A.E.	70% / 13900MT για το 2000	1 USD/MT (για αγορές πάνω από 75% με 80% 1,5 με 2USD/MT)
MENTOIL A.E.	70% / 6420MT για το 2000	1USD/MT (για αγορές πάνω από 75% με 80% 1,5 με 2USD/MT)
KAOIL A.E.	80% /39000MT για 2000/ 76000MT για 2001	2USD/MT
ELPETROL A.E.	75% για το 2000 και 70% για 2001 και 2002 /62200MT για 2000/ 84100MT για 2001	1,5 USD/MT για 2000 και 1USD/MT για 2001 & 2002 (για αγορές πάνω από 80% για το 2000 και 75% ή 80% για τα 2001 & 2002 2USD/MT για 2000 και 1,5 και 2USD/MT για 2001 & 2002)

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ		
ΕΤΑΙΡΙΕΣ	ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ /ΠΟΣΟΤΗΤΑ 2000/2001	ΕΚΠΤΩΣΗ
ΒΙΤΟΥΜΙΝΑ Α.Ε	75% /4.000MT για 2001	2USD/MT
ΔΡΑΚΟΙΛ Α.Ε	65% /51000MT για 2001	1USD/MT(για αγορές πάνω από 70% με 75% 1,5 και 2USD/MT)
ΑΙΓΑΙΟΝ ΟΙΛ Α.Ε	75% για το 2000 70% για 2001 και 2002 / 13950MT για 2000/ 64000 για 2001	2USD/MT για το 2000 και 1,5USD/MT για 2001 και 2002 (για αγορές πάνω από 75%, 2USD/MT)
ΑΕΣΠ Γ.ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ & ΣΙΑ ΑΕΕΠ	75% / 120000MT για 2000	2 USD/MT
ΕΚΟ ΕΛΛΑ ΑΒΕΕ	60% / 433000 MT για 2000/ 568000 για 2001	2 USD/MT
REVOIL ΑΕΕΠ	65% /32800MT για 2000/ 34000MT για 2001	1USD/MT (για αγορές πάνω από 70%, 1,5USD/MT)

KMOIL A.E	65% / 10100MT για 2000	1USD (για αγορές πάνω από 70% με 75% 1,5 με 2USD/MT)
MENTOIL A.E	65% / 3720MT για 2000	1USD/MT (για αγορές πάνω από 70% με 75% 1,5 με 2USD/MT)
KAOIL A.E	75% / 52000MT για 2000 /49000 MT για 2001	2USD/MT
ELPETROL A.E	70% για το 2000 και 65% για 2001 και 2002 /29000MT για 2000 /45000MT για 2001	1,5USD/MT για 2000 και 1USD/MT για 2001 & 2002 (για αγορές πάνω από 75% για το 2000 και 70% ή 75% για τα 2001 & 2002 2USD/MT για 2000 και 1,5 και 2 USD/MT για 2001 & 2002)

Από τους ανωτέρω πίνακες προκύπτει ότι μοναδική εταιρεία με καταναλώσεις που υπερέβαιναν τις 200.000 κ.μ. (κατηγορία Ι) είναι η εταιρεία ΕΚΟ/ΕΛΔΑ, η οποία ανήκει στον όμιλο των ΕΛΠΕ. Οι λοιπές εταιρείες εμπορίας που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας, BP, MAMIDOIL, JETOIL, SILK OIL, ΑΡΓΩ, ΕΤΕΚΑ, ΕΛΙΝΟΙΑ, SHELL+TEXACO, AVIN OIL, LPG, SUNOIL, δεν υπέγραψαν την προταθείσα από τα ΕΛΠΕ τροποποίηση της μεταξύ τους αρχικής σύμβασης και συνέχιζαν να προμηθεύονται με τους όρους της αρχικής σύμβασης. Οι εν λόγω συμβάσεις τους (εκτός από την σύμβαση με την εταιρία BP που είναι διετής με χρόνο ισχύος το 1998) είναι αορίστου χρόνου.

Από τους συνημμένους στις συμβάσεις πίνακες με το συμβατικό πρόγραμμα παραλαβών (κατά τύπο προϊόντος ανά τρίμηνο και περιοχή – βορράς / νότος) των εταιριών από τα ΕΛΠΕ προκύπτει ότι το πρόγραμμα για το 2001 της BP προβλέπει ποσότητα 370.000 για βενζίνες και 115.000 για πετρέλαιο κίνησης, της ΕΤΕΚΑ 150.600 για βενζίνες και 43.000 για πετρέλαιο κίνησης, της LPG 34.600 για βενζίνες και 22.500 για πετρέλαιο κίνησης, της SUNOIL 59.500 για βενζίνες και 31.600 για πετρέλαιο κίνησης, της AVIN OIL 73.700 για βενζίνες και 48.000 για πετρέλαιο κίνησης. Οι παραπάνω εταιρείες καλύπτουν από τα ΕΛΠΕ το 35% με 40% της ετήσιας κατανάλωσης τους.

III. Ο κλάδος των πετρελαιοειδών βάσει του ν. 1571/85, όπως ισχύει, οριοθετείται σε τρεις (3) επιμέρους αγορές, αφού μια εταιρεία, ως νομικό πρόσωπο, μπορεί να δραστηριοποιείται σε ένα μόνο στάδιο (διύλιση, εμπορία, διανομή) της όλης διαδικασίας. Α) Στην αγορά διύλισης πετρελαιοειδών προϊόντων, εκτός από τα ΕΛΠΕ, δραστηριοποιούνται άλλες δύο εταιρείες που διαθέτουν διυλιστήρια, η MOTOP OIA ΕΛΛΑΣ Α.Ε. με ένα (1) διυλιστήριο στους Αγίους Θεοδώρους και η ΠΕΤΡΟΛΑ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. με ένα (1) διυλιστήριο στην Ελευσίνα. Τα διυλιστήρια, ανάλογα με τις δυνατότητες παραγωγής όλων των προϊόντων του αργού πετρελαίου, διακρίνονται σε σύνθετα και σε απλά. Τα προϊόντα που παράγονται από την διύλιση του αργού είναι Άσφαλτος, Μαζούτ, Υγραέριο, Diesel, Φωτιστικό Πετρέλαιο (Jet), Βενζίνες και LPG's. Στην Ελλάδα τα τρία διυλιστήρια παράγουν όλα τα προαναφερθέντα

προϊόντα, εκτός από αυτό της ΠΕΤΡΟΛΑ, το οποίο δεν παράγει βενζίνες. Η ελληνική παραγωγή προϊόντων διύλισης πετρελαίου είναι πλεονασματική σε όλα τα προϊόντα, εκτός από το πετρέλαιο θέρμανσης, το οποίο εισάγεται τους χειμερινούς μήνες, ενώ τους υπόλοιπους έξι μήνες πλεονάζει το πετρέλαιο κίνησης. Μέσω των εν λόγω διυλιστηρίων καλύπτονται οι ανάγκες της χώρας κατά περίπου 90% επί συνόλου εγχώριας κατανάλωσης περίπου 12 εκατομμύρια τόνων (χωρίς τα καύσιμα αεροπορίας και θαλάσσης) και το υπόλοιπο περίπου 10% εισάγεται σε έτοιμα προϊόντα από το εξωτερικό.

Ειδικότερα, η παραγωγική δυναμικότητα και ο τύπος των διυλιστηρίων της χώρας είναι η εξής :

Εταιρεία	Παραγωγική δυναμικότητα	Τύπος
(ΕΛ.ΠΕ) Ασπρόπυργος	6.700 χιλ. τόνους	Τύπος διυλ. Complex
(ΕΛ.ΠΕ) Θεσσαλονίκη	3.450 » »	Hydro skimming
MOTOR OIL	4.850 » »	Complex
PETROLA	5.000 » »	Topping
Σύνολο	20.000 » »	

Β) Στην αγορά εμπορίας πετρελαιοειδών δραστηριοποιούνται 21 εταιρείες, τα μερίδια των οποίων, εκτός της εταιρείας MENTOIL A.E (MENTITEPANEAN OIL), για την περίοδο 1992-1999, εμφανίζονται στον κατωτέρω πίνακα 3:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
ΑΡΓΩ	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2
ΑVIN	6,2	6,1	6,3	6,4	5,9	5,3	5,6	6,8
BP-MOBIL	----	----	----	----	----	24,7	23,5	22,3
BP	17,1	15,8	16	15,8	14,8	----	----	----
MOBIL	14	13	12,3	12,1	11,2	----	----	----
DRACOIL	2,4	2,8	2,7	2,6	2,2	2	2	2,4
EKO-ELDA	14,7	15,8	15,8	17	17,1	17,6	17,6	17,2
ELINOIL	4,5	4,4	4,6	4,7	4,3	4,2	4,2	4,4
ELPETROL	----	----	----	0,9	0,9	1	2,2	3,6

ΕΤΕΚΑ	----	----	----	---	1,3	2,1	2,3	2,6
ΕΥΡΟΙΛ	2,8	2,8	3,2	2,9	2,6	2,7	1,9	0,2
JET OIL	4,3	5,5	5,2	5,4	6,1	6,6	6,6	7,4
ΚΑΟΙΛ	----	----	----	----	----	0,7	1,3	1,5
ΚΜΟΙΛ	1,3	1,6	1,3	1,6	1,6	1,1	1,2	1,3
ΜΑΜΙΔΑΚΗ	6,4	6,2	6	5,3	5,4	5,3	5,1	4,3
ΡΕΒΟΙΑ	----	0,1	0,9	0,7	1,5	1,9	2	2,1
ΡΟΔΟΙΛ	2,1	2,1	0,1	0,0	1,2	0,5	0,1	0,0
ΣΑΝΟΙΛ	----	----	----	----	0,7	0,8	1,1	1,4
SHELL	14,2	13,1	13,5	13,2	12,6	12,9	12,8	12,5
TEXACO	7,4	7	7	6,5	6,3	6,6	6,4	6,3
SILKOIL	0,2	1,3	2,4	2,4	2,1	2,1	2,6	2,6
CYCLON	2	2,2	2,3	2,3	2,1	1,7	1,4	0,9

Ειδικότερα, τα μερίδια αγοράς των μεγαλύτερων εταιρειών εμπορίας, ανά προϊόν για το έτος 2000 είχαν ως εξής:

	ΑΜΟΛΥΒΔΗ	ΣΟΥΠΕΡ	ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ	ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ
BP	25,9%	25,3%	22,4%	21,5%
SHELL	13,5%	13,4%	13,4%	10,5%
ΕΚΟ ΕΛΛΑ	18%	17,9%	22,4%	14,2%
AVIN OIL	4,1%	5,2%	6,6%	11%
TEXACO	6%	6,3%	6,5%	4,7%
ΛΟΙΠΟΙ	32%	30,8%	27,8%	36,5%

IV. 1. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 703/77 όπως ισχύει, απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, της δεσπόζουσας θέσης τους, στο σύνολο ή σε μέρος της αγοράς της χώρας, η οποία οριοθετείται: α) ως προς τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες (σχετική αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών) και β) γεωγραφικώς (σχετική γεωγραφική αγορά).

2. Η σχετική αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών είναι αυτή που περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή και εναλλάξιμα από τη σκοπιά της ζήτησης ή της προσφοράς λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται (βλ. ανάλογα και σε κοινοτικό επίπεδο Ανακοίνωση Επιτροπής για τον καθορισμό της σχετικής

αγοράς, 97/C 372/03, κεφ. II, παρ.7, Επ.Εφ.Ευρ.Κοιν.С 372/5, 9.12.1997). Όπως έχει γίνει δεκτό με την υπ' αριθμ. 5/III/2001 γνωμοδότηση της Επιτροπής, σύμφωνα με το ν. 1571/1985, ο κλάδος των πετρελαιοειδών περιλαμβάνει τρεις επί μέρους αγορές, οι οποίες ταυτόχρονα οριοθετούνται σε σχετικές αγορές αντίστοιχα, ήτοι: α) διύλισης πετρελαιοειδών, στην οποία δραστηριοποιούνται τρεις εταιρείες που διαθέτουν διυλιστήρια, τα ΕΛΠΕ, η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ ΕΛΛΑΣ ΑΕ και η ΠΕΤΡΟΛΑ ΕΛΛΑΣ ΑΕ, β) εμπορίας πετρελαιοειδών, στην οποία δραστηριοποιούνται είκοσι μία εταιρείες εμπορίας και γ) διανομής πετρελαιοειδών, στην οποία δραστηριοποιούνται τα πρατήρια καυσίμων. Στην υπό κρίση υπόθεση, τα ΕΛΠΕ δραστηριοποιούνται στην αγορά διύλισης προϊόντων πετρελαίου εν γένει. Με δεδομένο ότι οι πελάτες των ΕΛΠΕ είναι οι εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών και ότι η εμπορική πολιτική των εκπτώσεων αφορούσε τις βενζίνες εν γένει καθώς και το πετρέλαιο κίνησης, η Επιτροπή κρίνει ότι σχετικές αγορές είναι, αφενός, η αγορά βενζινών και αφετέρου, η αγορά πετρελαίου κίνησης.

Η σχετική γεωγραφική αγορά ταυτίζεται με την περιοχή, μέσα στα όρια της οποίας δραστηριοποιούνται και ανταγωνίζονται οι επιχειρήσεις ως πωλητές ή αγοραστές των σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών, υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού (βλ. Ανακοίνωση Επιτροπής για τον καθορισμό της σχετικής αγοράς, 97/C 372/03, κεφ. II, παρ. 28-31, Επ.Εφ.Ευρ.Κοιν.С 372/5, 9.12.1997).

Από τη διατύπωση και το σκοπό του Ν.703/77, όπως ισχύει, γίνεται δεκτό ότι κατ' αρχήν σημασία έχει μόνο η εσωτερική αγορά (εθνική) αγορά (βλ. ιδίως άρθρα 2 εδ. α και 4γ παρ. 1 του Ν. 703/77, Κοτσίρης Δίκαιο Ανταγωνισμού, 2000, σελ. 513, Σουφλερός, σε συλ. έργο υπό την επιμέλεια Σχινά, Προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού, 1992, σελ. 206). Τυχόν δυνατότητες επιχειρήσεων εγκατεστημένων εκτός Ελλάδος να απευθύνονται και σε καταναλωτές εντός της ελληνικής επικράτειας λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση της ύπαρξης πραγματικού ή δυνητικού ανταγωνισμού στην εθνική αγορά (βλ. και άρθρο 4γ παρ. 2 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, ΕΑ 183/III/2001), χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι επεκτείνεται η σχετική γεωγραφική αγορά πέρα από τα όρια της ελληνικής επικράτειας. Για τους λόγους αυτούς, ο ισχυρισμός των ΕΛΠΕ ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει και τρίτες χώρες, ενδεικτικά Ιταλία, Βουλγαρία, Τουρκία και Αίγυπτο, απορρίπτεται. Επί πλέον, δεν αποδείχθηκε ότι πράγματι έχουν γίνει στην Ελλάδα εισαγωγές βενζίνης και πετρελαίου κίνησης από αυτές τις χώρες, ενώ αντίθετα, από την έρευνα που διεξήχθη και στην οποία βασίστηκε η υπ' αριθμ. 603/21.2.2001 Έκθεση Ελέγχου της Επιτροπής, προέκυψε ότι οι εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών προτιμούν τις αγορές από τα εγχώρια διυλιστήρια και όχι τις εισαγωγές, εξαιτίας των εμπορικών όρων της εγχώριας παραγωγής, οι οποίοι είναι ευνοϊκότεροι του εξωτερικού και της απροθυμίας ανάληψης επιχειρηματικού κινδύνου από τις εν λόγω εταιρείες.

3. Περαιτέρω, όπως γίνεται δεκτό, η δεσπόζουσα θέση προϋποθέτει, κατ' αρχήν, ένα σημαντικό μερίδιο αγοράς και επιπρόσθετα η επιχείρηση να έχει την πραγματική δυνατότητα μονομερούς επηρεασμού των όρων της αγοράς, αυτό δηλαδή που ή νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχει διατυπώσει ως: «δυνατότητα παρεμπόδισης ενός αποτελεσματικού ανταγωνισμού» (ΕΑ 17/1984, 18/1984, 82/1989 και σε κοινοτικό επίπεδο, αποφάσεις ΔΕΚ στην υπόθεση 85/76 Hoffmann- La Roche, Συλλ. Νομολ. 1979, 461

και στην υπόθεση 27/76 United Brands, Συλλ. Νομολ. 1978, 207). Βασικό προσδιοριστικό στοιχείο της δεσπόζουσας θέσης είναι η δυνατότητα που έχει μία επιχείρηση να διαμορφώνει, σε σημαντικό βαθμό, ανεξάρτητη επιχειρηματική συμπεριφορά σε σχέση με τους ανταγωνιστές, τους πελάτες και τους καταναλωτές (Λιακόπουλος, Βιομηχανική Ιδιοκτησία 5η έκδοση, 2000, σελ. 548-549, Bellamy & Child, Common Market Law of Competition, 2001, παρ. 9-008). Το μερίδιο αγοράς ενδέχεται, εξαιρετικά, να αποτελεί καθεαυτό απόδειξη δεσπόζουσας θέσης, όταν είναι ιδιαιτέρως υψηλό και διατηρείται για μεγάλο χρονικό διάστημα (ΕΑ 207/III/2002). Στην περίπτωση, όμως, όπου το μερίδιο είναι μεν σημαντικό, όχι όμως ιδιαιτέρως υψηλό, για να αποδειχθεί η δεσπόζουσα θέση, πρέπει να εξετάζονται επί πλέον παράγοντες, που πρέπει να συντρέχουν, όπως: α) εάν υπάρχουν άλλοι ανταγωνιστές στην ίδια σχετική αγορά, με τον ίδιο βαθμό καθετοποίησης και το μερίδιο αγοράς που κατέχουν (ΕΑ 28/1984 και 30/1985), β) το εύρος του φάσματος προϊόντων που προσφέρουν οι ανταγωνιστές, γ) η δυνατότητα πρόσβασης, αλλά και επιβίωσης νέων ανταγωνιστών στη σχετική αγορά, λαμβάνοντας υπ' όψη τα δίκτυα διανομής αυτών, δ) το κόστος μεταφοράς και το κατά πόσο αυτό μπορεί να περιορίσει τις πωλήσεις των ανταγωνιστών και να αποκλείσει εκ των προτέρων το δυνητικό ανταγωνισμό, ε) η οικονομική δύναμη και η τεχνολογική υπεροχή της εταιρείας και στ) ο βαθμός εξάρτησης από πελάτες και προμηθευτές (ΕΑ 64/1988, 59/1987, 207/III/2002, ΔΕΚ United Brands, Hoffmann La Roche, όπ. ανωτ.).

Από τα στοιχεία του φακέλου αποδείχθηκε ότι τα μερίδια αγοράς των ΕΛΠΕ τα έτη 1999, 2000, 2001 και 2002 για την αγορά των βενζινών και του πετρελαίου κίνησης κυμάνθηκαν ως εξής: Το έτος 1999 ανέρχονταν σε 52,76% και 48,36% αντίστοιχα, το έτος 2000 σε 56,62% και 49,13%, το έτος 2001 σε 58,65% και 55,45% αντίστοιχα και το έτος 2002 σε 52% και 46,41%. Την ίδια περίοδο τα μερίδια αγοράς των ανταγωνιστών κυμάνθηκαν ως εξής: Η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ το έτος 1999 κατείχε ποσοστό 28,90% της αγοράς βενζινών και ποσοστό 25,60% της αγοράς του πετρελαίου κίνησης, το έτος 2000 τα αντίστοιχα ποσοστά ανήλθαν σε 27,13% και 23% αντίστοιχα, το έτος 2001 σε 22,95% και 15,74% και το έτος 2002 σε 31,13% και 21,33%. Τέλος, η ΠΕΤΡΟΛΑ το έτος 1999 κατείχε ποσοστό 18,32% της αγοράς βενζινών και ποσοστό 26% της αγοράς του πετρελαίου κίνησης, το έτος 2000 τα αντίστοιχα ποσοστά ανήλθαν σε 16,24% και 27,84% αντίστοιχα, το έτος 2001 σε 18,39% και 28,79% και το έτος 2002 σε 16,91% και 32,24%. Από τη σύγκριση των ανωτέρω μεριδίων προκύπτει, αφενός, ότι το μερίδιο των ΕΛΠΕ μειώθηκε σημαντικά το έτος 2002 έναντι των παρελθόντων ετών, ενώ τα μερίδια αγοράς των ανταγωνιστών παρέμειναν σχεδόν σταθερά όλη την περίοδο 1999-2001 και αυξήθηκαν το 2002 και αφετέρου, ότι υπάρχει ισχυρός βαθμός συγκέντρωσης στις υπό κρίση αγορές. Παράλληλα και οι τρεις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στις σχετικές αγορές αποδεικνύεται ότι διαθέτουν μεγάλη οικονομική δύναμη. Συγκεκριμένα, εκτός από τα ΕΛΠΕ, η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ ελέγχεται από τους Ομίλους Βαρδινογιάννη και SAUDI ARAMCO, που είναι η μεγαλύτερη πετρελαιοπαραγωγική εταιρεία στον κόσμο και η οποία έχει αναλάβει την αποκλειστική προμήθειά της σε αργό πετρέλαιο (η εν λόγω συμφωνία έχει τύχει απαλλαγής με βάση το άρθρο 1 παρ. 3 του ν. 703/1977, ΕΑ 25/1996) και η ΠΕΤΡΟΛΑ ανήκει στον επιχειρηματικό όμιλο Λάτση. Επίσης, τα κέρδη της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ παρουσιάζουν ανοδική πορεία κατά την ίδια περίοδο. Περαιτέρω, από τα στοιχεία του φακέλου δεν προέκυψε η τεχνολογική υπεροχή των ΕΛΠΕ έναντι της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ και της ΠΕΤΡΟΛΑ, δεδομένου ότι

τα διυλιστήρια μπορούν να αξιολογηθούν με περισσότερα του ενός κριτήρια, όπως πολυπλοκότητα, περιθωρίου διύλισης, αποδόσεως προϊόντων, δυναμικότητας αποθηκευτικών εγκαταστάσεων και δεν αποδείχθηκε το συγκριτικό πλεονέκτημα των ΕΛΠΕ με βάση τα κριτήρια αυτά. Επί πλέον, αποδείχθηκε ότι στην αγορά μεγάλων πελατών, αν και αφορά κυρίως στο μαζούτ και όχι τις σχετικές αγορές της υπό κρίση υπόθεσης, δραστηριοποιούνται και οι ανταγωνιστές των ΕΛΠΕ. Εκτός αυτού, οι εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών αποτελούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, πολύ ισχυρές επιχειρήσεις, με μεγάλη ισχύ, όπως ενδεικτικά η BP, SHELL/ASTRON κλπ., με συνέπεια να είναι πρακτικά αδύνατη από πλευράς των εταιρειών διύλισης η εφαρμογή εμπορικής πολιτικής που δεν θα λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες και τα συμφέροντά τους. Από τα στοιχεία του φακέλου αποδείχθηκε μάλιστα ότι εταιρείες με μικρά σχετικώς μερίδια αγοράς, όπως η ΑΡΓΩ Α.Ε., η SILK OIL και η SUN OIL Α.Ε., δεν υπέγραψαν τις τροποποιημένες συμβάσεις με τα ΕΛΠΕ. Περαιτέρω, αποδείχθηκε ότι οι ανταγωνιστές των ΕΛΠΕ διαθέτουν και αυτοί ανεπτυγμένα δίκτυα διανομής των προϊόντων τους, των οποίων (προϊόντων) το φάσμα είναι εξίσου ευρύ, αν όχι ευρύτερο, αυτών που διαθέτουν τα ΕΛΠΕ. Περαιτέρω, δεν αποκλείεται ο δυνητικός ανταγωνισμός, δεδομένου ότι οι υφιστάμενες εισαγωγές ανέρχονται στο 10% περίπου της εγχώριας κατανάλωσης πετρελαίου. Ενόψει όλων των ανωτέρω, η Επιτροπή αποφαινεται ότι τα ΕΛΠΕ στην υπό κρίση υπόθεση δεν αποδείχθηκε ότι είχαν τη δυνατότητα να διαμορφώνουν, σε σημαντικό βαθμό, ανεξάρτητη επιχειρηματική συμπεριφορά σε σχέση με τους ανταγωνιστές τους, τους πελάτες, τους προμηθευτές και τους καταναλωτές και ως εκ τούτου δεν αποδείχθηκε ότι τα ΕΛΠΕ κατείχαν δεσπόζουσα θέση στις υπό κρίση σχετικές αγορές κατά την εξεταζόμενη χρονική περίοδο. Συνεπώς, οι επίδικες εκπτώσεις πίστεως ή εκπτώσεις τακτικού πελάτη (fidelity rebates), μολονότι κατ' αρχήν πρόσφορες να οδηγήσουν σε περιοριστικά αποτελέσματα για τον ανταγωνισμό, δεν στοιχειοθετούν παράβαση της απαγόρευσης του άρθρου 2 του ν. 703/1977.

4. Παράλληλα, οι συμβάσεις που περιέχουν ρήτρες εκπτώσεων πίστεως, εφόσον έχουν ισοδύναμο αποτέλεσμα με συμβάσεις αποκλειστικότητας, συνιστούν κατ' αρχήν παράβαση του άρθρου 1 του ν. 703/1977, δεδομένου ότι έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού.

Από τα στοιχεία του φακέλου αποδείχθηκε ότι οι υπό κρίση συμβάσεις που συνήψαν τα ΕΛΠΕ με εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών προέβλεπαν ελάχιστα ποσοστά κατανάλωσης μεταξύ 60% έως 80% για βενζίνες και 50% έως 75% για πετρέλαιο κίνησης. Περαιτέρω, προέκυψε ότι οι χορηγηθείσες εκπτώσεις ανέρχονταν σε 1, 1,5 και 2 USD ανά μετρικό τόνο, οι οποίες αντιστοιχούσαν σε περίπου 0,3-0,6% της αρχικής αξίας των πωλούμενων προϊόντων. Επί συνολικής αξίας πωλήσεων βενζινών των ΕΛΠΕ για το έτος 2000 ποσού ευρώ 481.597.428 η αξία των χορηγηθεισών εκπτώσεων ανήλθε στο ποσό των ευρώ 370.026, δηλαδή σε ποσοστό 0,076% του τζίρου των ΕΛΠΕ. Με τα δεδομένα αυτά συνάγεται το συμπέρασμα ότι, αφενός, οι επίδικες εκπτώσεις δεν λειτούργησαν ως συμβάσεις αποκλειστικής προμήθειας, αφετέρου, δεν ήταν ικανές να επηρεάσουν τη δομή της αγοράς. Αυτό επιβεβαιώνεται και από την αντίδραση των εταιρειών εμπορίας πετρελαιοειδών στην εφαρμοσθείσα πολιτική των ΕΛΠΕ, εκ των οποίων εκείνες που κατείχαν σημαντικά μερίδια αγοράς, αν και αρνήθηκαν να υπογράψουν τις τροποποιήσεις των συμβάσεων, κατά την περίοδο 1999-2002, σε ορισμένες περιπτώσεις, αύξησαν τις ποσότητες που προμηθεύονταν από τα ΕΛΠΕ, ενώ αντίθετα, εταιρείες εμπορίας που είχαν αποδεχθεί τις τροποποιήσεις μείωσαν τα ποσοστά καταναλώσεων στο ίδιο διάστημα.

Ενόψει των ανωτέρω, η Επιτροπή κρίνει ότι οι υπό κρίση συμφωνίες εκπτώσεων δεν εμπίπτουν στο άρθρο 1 του ν. 703/1977 διότι δεν απετέλεσαν συμβάσεις αποκλειστικότητας, πράγμα το οποίο, ακόμη και εάν συνέβαινε, δεν ήταν ικανό να επενεργήσει ουσιωδώς στις σχετικές αγορές και δεν επέφερε αισθητό περιορισμό του ανταγωνισμού.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των άρθρων 1 και 2 του ν. 703/1977.

Η απόφαση εκδόθηκε την 30η Ιουνίου 2003.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ. 7 του Κανονισμού Λειτουργίας και διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 361/Β/4-42001).

Ο Πρόεδρος

Ο Συντάξας την απόφαση

Ηλίας Σουφλερός

Νικόλαος Καραμητσάνης

Η Γραμματέας

Σωτηρία Πανιέρα